פרשת תרומה

וידבר ה׳ אל משה לאמר דבר אל בני ישראל ויקחו לי תרומה מאת כל איש אשר ידבנו לבו וגו׳ רבי חייא פתח כי יעקב בחר לו יה ישראל לסגלתו כמה חביבים ישראל לפני הקדוש ברוך הוא שהתרצה בהם ורצה להדבק בהם ולהתקשר עמם ועשה אותם עם יחידי בעולם שכתוב ומי כעמך כישראל גוי אחד בארץ והם התרצו בו והתקשרו בו זהו שכתוב כי יעקב בחר לו יה וכתוב

כי חלק ה׳ עמו ונתן לשאר העמים שליטים גדולים ממונים עליהם והוא נטל את ישראל לחלקו.

פרשת תרומה:

וידבר יהו״ה אל משה לאמר דבר אל בני ישראל ויקחו לי תרומה מאת כל איש אשר ידבנו לבו וגו׳ רבי חייא פתח[1] (תהלים קלה ד) כי יעקב בחר לו יה ישראל לסגולתו[2] כמה חביבין ישראל קמי קודשא בריך הוא דאתרעי בהו[3] ובעא לאתדבקא בהו[4] ולאתקשרא עמהון[5] ועבד להון עמא[6] יחידאה[7] בעלמא דכתיב (ש״ב ז כג) ומי כעמך כישראל גוי אחד בארץ ואינון אתרעו ביה ואתקשרו ביה הדא הוא דכתיב (&) כי יעקב בחר לו יה[8] וכתיב (דברים לב ט)

קכו/ב

כי חלק יהו״ה עמו[9] ויהב לשאר עמין שולטנין רברבן ממנן עלייהו והוא נטיל לחולקיה ישראל

---

[1] עי׳ הדרת מלך ריש זהר בראשית שהלשון של ״פתח״ היינו שפתח הצינור של מעלה לגלות דברי תורה אלה.

[2] כי יעקב בחר וגו׳, נלע״ד שהכוונה ליישב כפל שתי התרומות הנזכרים בפסוק. ועוד כי קודם לויקחו לי תרומה היה לו להזכיר נדבת הלב, כי אם תחסר הנדבה לא תהיה לקיחה. ולפרש זה פתח בפסוק כי יעקב בחר, שגם בו קשה שיכוין שיאמר כי את יעקב בחר יה. אך יובן בהקדמת כלל גדול אשר בידנו, הוא כי בכל זמן [שיתכונן] (שיכוין) כל עלול לעלות ולהדבק בעילתו, היא תקדים להשפיע עליו עוז ותעצומות כדי שיוכל להתעלות, וכידוע אצלנו בכוונת ברכת הנהנין ובשל שתי התיבות של שמע ישראל, ומדה זו קדמה מקדמי ארץ, כי כן טרם החל שום הווית כל נמצא, וכו׳ כד סליק ברעותיה. וכו׳, כי קודם הבריאה ניתן כח להתעלות בכעין סוד מ״ן לעורר רצון העליון להוות הויותיו, וזה נרמז בפסוק כי יעקב בחר לו יה וכו׳ יעקב הוא המתהווה כנגד זעיר דהיינו מול תנה״י שלו, וכו׳ וה״ס שתי אותיות ו״ה, ומשם ולמעלה הם שתי אותיות י״ה שהם חו״ב דא״ק. וזה שאמר כי יעקב, שהוא ו״ה, בחר לו י״ה, כי נשמות הצדיקים שבכל העולמות וכן כל העולמות בעצם עצמותן בחר בהם י״ה, והשפיע עליהם רצונו להוותם ולברר כנודע, כדי שאחר כך יוציאו לאור בפועל את הציפוי למעלה למעלה, וכך היא המדה בפרטות הצדיקים שניתן להם כח להתעלות בהיות בהן רק תחילת ההכנה וכו׳ איתרעי בהו – להשפיע לעיהם אומץ מן הדעת העליון (רמ״ז).

[3] נשמה (מ״מ).

[4] רוח (מ״מ).

[5] נפש (מ״מ).

[6] חיה (מ״מ).

[7] יחידה (מ״מ).

[8] מביא ראיה דאינון אתרעו ביה, אבל הרח״ו כתב על פסוק בחר לו י״ה – מלכות. ועל כי חלק ה׳ עמו, ת״ת ווכ׳ וכ״כ הזהר בפרשת ויצא (מ״מ).

[9] הוא ראיה דאתרעי בהו (מ״מ).

פרשת תרומה

רבי שמעון פתח (שיר השירים ו) מי זאת הנשקפה כמו שחר יפה כלבנה ברה כחמה אימה כנדגלות מי זאת סוד של שני עולמות מחברים כאחד וזה הוא עולם ועולם מ"י הרי בארנוה דרגה עליונה למעלה ראשית שעומדת לשאלה ונקראת מ"י כמו שנאמר שאו מרום עיניכם וראו מי ברא אלה זא"ת דרגה תחתונה למטה עולם תחתון ושניהם שני עולמות בחבור אחד בקשר אחד כאחד.

הנשקפה כשמתחברים שניהם כאחד כמו שחר כשרוצה השחר להאיר ואחר כך נאור כלבנה כשמכה (כשכונס) בו אור השמש ואחר כך כשמש כשעומדת הלבנה בשלמות אימה תקיפה להגן על הכל שהרי אז יש לה שלמות ותקף לעשות חיל.

ולוקחת חיל מהעולם העליון על ידי יעקב השלם שחבר אותם כאחד חבר אותם כאחד למעלה וחבר אותם כאחד למטה ומשם יצאו שנים עשר שבטים קדושים כדוגמא שלמעלה יעקב שהיה שלם הכניס אהבה בשני עולמות כמו שבארנו שאר בני אדם שעושים כך מגלים עריות למעלה ולמטה גורמים יריבות

רבי שמעון פתח (שיר ו י) מי זאת[10] הנשקפה כמו שחר יפה כלבנה ברה כחמה איומה כנדגלות מי זאת רזא דתרין עלמין מתחברן כחדא ודא הוא עולם ועולם מ"י הא אוקימנא דרגא עלאה לעילא שירותא דקיימא בשאלתא ואקרי מ"י כמה דאת אמר (ישעיה מ כו) שאו מרום עיניכם וראו מי ברא אלה זא"ת דרגא תתאה לתתא עלמא תתאה ותרווייהו תרין עלמין בחבורא חדא[11] בקשורא חדא כחדא

הנשקפה[12] כד מתחברן תרווייהו כחדא כמו שחר כד בעייא שחרותא לאנהרא ולבתר אתנהיר כסיהרא[13] כד (כניש) בטש בה נהירו דשמשא ולבתר כשמשא כד קיימא סיהרא בשלימו איומה תקיפא לאגנא על כלא דהא כדין אית לה שלימו ותקיפו למעבד חילא

ונטלא חילא מעלמא עלאה על ידא דיעקב שלימא דחבר לון כחדא חבר לון כחדא לעילא[14] וחבר לון כחדא לתתא[15] ומתמן נפקו תריסר שבטין קדישין כגוונא דלעילא יעקב דהוה שלים אעיל רחימו[16] בתרין עלמין כמה דאוקימנא שאר בני נשא[17] דעבדין כדין מגלין עריין לעילא ותתא גרים דבבו בתרין עלמין וגרים פרודא הדא הוא דכתיב

---

[10] פי' בינה ומלכות (מ"מ).

[11] שנה"י דאיאמ הם בתוך נה"י דז"א ומהם נבנית המלכות (מ"מ).

[12] מדלא כתיב הנשקפים אלא הנשקפה ש"מ שהם מחוברים כאחד (מ"מ).

[13] פי' שבעולם הזה, ור"ל שעולה המלכות במדרגות זה ע"ג זה, תחילה כשחר ואח"כ כסיהרא שהיא יותר מן השחר, כך המלכות עולה למעלה גדולה יותר מהראשונה (מ"מ).

[14] בז"א (מ"מ).*##

[15] לאה ורחל (מ"מ).

[16] היה מוכרח יעקב אבינו ע"ה לישא את שתיהן דוקא, והיה בזה תיקון גדול, כי עי"ז נעשה ונתגלה היחוד דז"א למעלה ולמטה, שהוא מן העולם ועד העולם וכמ"ש בזוה"ק ויצא (קנג קנד) וכו' כי לאה ורחל שרשם הוא מבינה ומלכות, ויעקב הוא ז"א, ומוכרח הוא שיתייחד בשניהם, והוא יחוד הג"ר בהז"ת, ומתייחד עי"ז א"ס באצילות והאצילות בבי"ע וכו' [ועי'] תיקונים (תיקון נו קג ע"ב) דבספירן תשכח אב ואם ובן כחדא ולית תמן ערוה כו', אח ואחות תרווייהו ביחודא כו' כו' האי עריין אינון ודאי לתתא אבל לעילא אתמר (תהלים ה ה) לא יגורך רע כו' לעילא לית ערוה וקיצוץ ופירוד ופרוץ ובג"ד לעילא אית יחודא באח ואחות ובבן ובבת באם עם בן, א"כ לית לך לידמה ליוצרך דאנת הוית גרים דלא תהא בדיוקנא דיליה לעילא כד"א כי אם עונותיכם היו מבדילים ביניכם לבין אלהיכם כו' (דע"ה ח"ב פב ע"א).

[17] בינה ומלכות נק' אחתן (מ"מ).

בשני עולמות וגורמים פירוד זהו שכתוב ואשה אל אחתה לא תקח לצר"ר שנעשות יריבות זו לזו.

(ויקרא יח יח) ואשה אל אחותה לא תקח לצרור[18] דאתעבידו מארי דבבו דא לדא

ואם תאמר (בראשית ל) ותקנא רחל באחותה כך הוא ודאי שהרי כל תשוקת העולם התחתון אינה אלא כדי להיות כמו העולם העליון ולירש מקומו במקום אחר קנאת סופרים תרבה חכמה וכאן קנאת סופרים משום שיש ספר וספר מגדילים משיכת החכמה (העליונה) אליהם (ועל זה יעקב השלים כו').

ועם כל זה אפילו יעקב לא השלים אליהם כראוי שאר בני העולם גורמים יריבות וגורמים פירוד ומגלים עריות של הכל עריות שלמעלה ומטה ובסוד זה יש את סוד העריות עריות של אם ובתה והכל בסוד אחד מי זאת נקראו אחיות משום שהן באהבה ואחוה ובחבור הרצון ונקראות אם ובת מי שמגלה את ערותן אין לו חלק לעולם הבא ואין לו חלק באמונה.

ואי תימא (בראשית ל א) ותקנא רחל באחותה[19] הכי הוא ודאי דהא עלמא תתאה כל תיאובתה לאו איהו אלא בגין למיהוי כגוונא דעלמא עלאה[20] ולמירת דוכתהא[21] בדוכתא אחרא קנאת סופרים אסגיאת חכמתא והכא קנאת סופרין בגין דאית ספר וספר[22] אסגיאו משיכו דחכמתא[23] (עלאה) לגבייהו (נ"א ועל דא יעקב אשלים כו')

ועם כל דא אפילו יעקב לא אשלים לגבייהו כדקא חזי[24] שאר בני עלמא גרמין דבבו וגרמין פרודא ומגלין עריין דכלא עריין דעילא ותתא וברזא דא אית רזא דעריין עריין דאימא וברתא וכלא ברזא חדא מי זאת אתקרון אחתן בגין דאינון באחוה וברחימו ובחבורא דרעותא ואקרון אמא וברתא מאן דגלי ערייתהון לית ליה חולקא לעלמא דאתי ולית ליה חולקא במהימנותא

---

[18] כשנושא ב' אחיות פוגם בבינה ומלכות (מ"מ).

[19] שגם ברחל ולאה היתה קנאה ביניהם (מ"מ).

[20] קינאה המלכות להיות בבינה (מ"מ).

[21] ליקח מ"ן דילה, כמ"ש הרב שפעמים אוזיפת לברתא מנהא, א"נ כבשבת שעולה מלכות למקום בינה (מ"מ).

[22] ב' יסודות שלהם (מ"מ).

[23] סוד הטיפה (מ"מ).

[24] ע"פ התיקון האמיתי הנה היה צריך שיהיו כל הד' נשי יעקב, שהם רחל ולאה בלהה וזלפה, כולם לגוף אחת, כי בלהה וזלפה שרשם הוא מאחוריים דרחל ולאה, וכמ"ש הרב בשער הקליפות (פרק ב). והיה צריך ע"פ תיקון האמיתי שיהיו כולם לגוף אחת ואשה אחת ובשם רחל, כי היא העיקרית, אלא שהיתה נקראת לפעמים בשם לאה ג"כ, ועל דרך יעקב וישראל שלא נחלק לשני גופים ח"ו אלא רק בשני שמות, כן היה צריך שיהיו לאה ורחל ג"כ לאחד, ובתוכן היו נכללין בלהה וזלפה ג"כ כנז', והיו נולדו כל הי"ב שבטים מאם אחת, ואז היה התיקון האמיתי. ומה שנתחלקו לאה ורחל לשניים, וכן נחלק מהן ממילא ומכל שכן זלפה ובלהה ג"כ כל א' בפנ"ע, כי בחסרון התיקון דהפנים מכל שכן שהוא חסר בהאחוריים ונחלקו לד', אך עיקרן הם שניים, לאה ורחל כנודע, כי אין קוראין אימהות אלא לד' (ברכות טז ע"ב), שרה רבקה רחל ולאה. והרי עכ"פ כי מה שנתחלקו רחל ולאה לשניים זה היה מחסרון התיקון (דע"ה ח"ב פב ע"ב ד"ה אמנם).

פרשת תרומה

בא וראה כי יעקב בחר לו יה סוד עליון למעלה כיון שהשלם ונקרא ישראל אז לסגלתו נטל הכל בכל הצדדים ונטל למעלה ונטל למטה ונשלם בכל.

אמר רבי שמעון הרי שנינו כשברא הקדוש ברוך הוא את העולם חקק בחקיקותיו של סודות האמונה תוך קלפות בסודות עליונים וחקק למעלה וחקק למטה והכל בסוד אחד בסוד גלופי השם הקדוש יהו"ה ששולט באותיותיו מעלה ומטה ובסוד זה נתקנו העולמות העולם העליון והעולם התחתון.

העולם העליון נתקן בסוד של אות י' נקודה עליונה ראשונה שיצאה מתוך הנסתר והגנוז שלא ידוע ולא עומד להודע ולא נודע כלל עליה של סוד האין סוף ומתוך סתר זה מאיר אור אחד דקיק ונסתר כולל בתוכו כלל כל האורות ובאותו אור נסתר הכה בו מי שלא הכה האיר בו מי שלא האיר ואז יצא אור אחד שהוא עדון לעדון להשתעשע לגנז אור דקיק ונסתר בתוך אותו האור.

ואותו אור שהוא עדון לעדון נסתר התקיימו (נרקמו) ונתקנו בו ששה

תא חזי כי יעקב בחר לו יה רזא עלאה לעילא כיון דאשלים[25] ואקרי ישראל כדין לסגלתו נטיל כלא בכל סטרין ונטיל לעילא ונטיל לתתא ואשתלים בכלא

אמר רבי שמעון הא תנינן דכד ברא קודשא בריך הוא עלמא גליף בגליפי דרזי מהימנותא גו טהירין ברזין עלאין וגליף לעילא וגליף לתתא וכלא ברזא חדא ברזא דגלופי דשמא קדישא יהו"ה דשליט באתווי עילא ותתא וברזא דא אשתכללו עלמין עלמא עלאה ועלמא תתאה

עלמא עלאה אשתכלל ברזא דאת י' נקודה עלאה קדמאה[26] דנפקא מגו דסתים[27] וגניז[28] דלא ידיע[29] ולא קיימא למנדע ולא אתיידע כלל[30] סליקו דרזא דאין סוף ומגו סתימו דא[31] נהיר נהירו חד דקיק וסתים[32] כליל בגויה כללא דכל נהורין ובההוא נהירו סתים בטש ביה מאן דלא בטש[33] נהיר ביה מאן דלא נהיר וכדין אפיק[34] חד נהירו דאיהו עדונא לעדונא לאשתעשעא לאתגנזא נהירו דקיק וסתים בגו ההוא נהירו

והוא נהירו דאיהו עדונא לעדונא סתים אתקיימו (ס"א אתרקימו) [i] ואשתכללו[35] ביה שית רשימין

---

[25] כי ישראל הוא בחי' דעת המבריח מן הקצה אל הקצה[25], כמ"ש הרב באנ"ך (פרק ט) וע' בתיקונים (תיקון סט דף קיח ע"ב) שאמרו שם יעקב בגין דאיהו כליל תרווייהו או"א אתמר ביה ישראל עלה במחשבה בכתר עליון דאיהו מחשבה סתימה (כללים ח"א ע ע"א).

[26] בשביל שיש נקודה תתאה, ועי' לקמן ר ע"א. ואמר קדמאה לאפוקי השני שדבוק בה', ונהר יוצא (יהל אור).

[27] רישא תתאה, וכמ"ש חכמה סתימאה דלא אתפסק (יהל אור).

[28] רישא תניינא, ועליהן אמרו במופלא ממך כו' ובמכוסה ממך וכו' (יהל אור).

[29] הוא עלאה על כולא (יהל אור).

[30] כנגד הב' רישין תתאין, אע"ג דגניז וסתים, נאמר ג' פעמים אהי"ה, אנא זמין לאתגלייא, וכמ"ש באחרי מות (יהל אור).

[31] הוא תתאה הנ"ל, שממנו יוצא כמ"ש באד"ז (יהל אור).

[32] שיו"ד קטנה, ואין לה חוורא בגווה, והיא שחורה, ובכלילו דכליל כולא נאוה, כו', וז"ש כליל כו' בג' קוצין לג"ר ובמילואו לזו"נ (יהל אור).

[33] ההוא רישא עלאה בההוא נהירו דפריסא (יהל אור).

[34] הה"א שבתוכו היו"ד והוא הגג ונהר יוצא כו' (יהל אור).

[35] ונוטה שמים כיריעה כיריעות שלמה, ואינון חמש ואינון שית והוא דעת עליון דלא אתגלי כלל רק דבוק ליו"ד בלבד, קו ימין (יהל אור).

רשומים שלא ידועים פרט לאותו אור דקיק כשנכנס להגנז עדון בעדון אור באור.

והאור הזה שיוצא מתוך האור הדקיק הוא מפחיד ואימתני ותקיף יותר וזה התפשט ונעשה עולם אחד שמאיר לכל העולמות עולם נסתר שלא ידוע כלל ובתוכו דרים שש רבוא אלף של אותם דירים וחילות ומחנות העליונות.

וכיון שהוציא אותם ונתקנו כאחד אז

הוא חבור אחד והם סוד של אות וי"ו שהתחברה באותו עולם נסתר ואז כתוב כי יעקב בחר לו יה כשיוצא וי"ו ונתקן מתוך י"ה אז ישראל לסגלתו.

דלא ידיען בר להההוא נהורא דקיק כד עאל[36] לאתגנזא עדונא בעדונא נהיר בנהירו

והאי נהירו דנפק מגו נהירו דקיק איהו דחילא ואמתני ותקיפא יתירא ואתפשט האי ואתעביד עלמא חדא דנהיר לכל עלמין עלמא סתימא דלא ידיע כלל ובגויה דיירין שית רבוא אלף דאינון דיורין וחילין ומשיריין[37] עלאין

וכיון דאפיק[38] לון ואשתכללו כחדא כדין

קכז/א

איהו חבורא חדא[39] ואינון רזא דאת וי"ו דאתחבר בהההוא עלמא סתימא (כאן חסר) וכדין כתיב (תהלים קלה ד) כי יעקב בחר לו יה כד נפיק וי"ו ואשתכלל מגו י"ה כדין ישראל לסגלתו

---

[i] כן גרס היהל אור

---

[36] ידוע שאותיות עליונים כאשר מתפשטים למטה נשאר העליון במקומו וזוה יו"ד הראשון (יהל אור).

[37] ג' דרגין חב"ד, יו"ד וב' קוין (יהל אור).

[38] ר"ל כאשר יוצאים ס' רבוא אלף הנ"ל לג' ה"א והוא קו שמאל (יהל אור).

[39] שאז מחוברין ביו"ד הנקודה בימין ונהר בשמאל (יהל אור).